

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA :
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada
regel mas fl. 0,07½.

De katholieke Kerk en de Slavernij.

(Slot.)

Moge Bartholomeus de las Casas ook al niet de ontwerper geweest zijn van het afschuwelijk plan, de Afrikanen wederrechtelijk van hun vrijheid te berooven en tot slavernij in Amerika te doemen, — toch was hij minstens de bevestiger en uitbreider ervan; wat duidelijk blijkt uit het voorstel, dat hij in het jaar 1517 der Spaansche Regeering deed en bovengenoemde strekking had.

De moeilijkheid is niet nieuw en wat wij ter wederlegging daarvan aanvoeren venmin. Honderden malen opgeworpen en even dikwerf ontzenuwd, blijft zij in de handen der bestrijders van de katholieke Kerk een geliefkoosd wapen, dat niet tegen den persoon, die het voorstel zou gedaan hebben, maar tegen de Kerk, wier belangen hij diende, gericht wordt.

De grond, waarop deze moeilijkheid met recht gemaakt wordt, ziet men zelden aangegeven. Het is een historisch feit, dat Casas dit voorstel deed. Maar zoo licht wordt uit het oog verloren, dat, waar het de beschuldiging van een historisch persoon geldt, een "men beweert" of een "het is uitgemaakt" niet verreikt. Daar dient men met de stukken in de hand aan te toonen, dat zulk een feit door dien schrijver in dat jaar is geboekt. Dan eerst kan er een oordeel geveld worden. Een schrijver, een jaartal zijn als de gouden spijkers in de schatkist der historie.

Hoe nu is deze beschuldiging in de wereld gekomen? Meerdere franschen en duitse geschiedschrijvers, zooals Raynal, Hefele e. a., geven hiervan de reden op. In Nederland

werd dit verleden jaar uiteengezet door den Eerw. Heer A. Weyers in een levensverhaal van Las Casas, voorkomende in de katholieke Gids, dat later in een afzonderlijke brochure verscheen. Wij vatten kort de redenen, die hij ter verdediging van Las Casas opgeeft, samen.

De latere geschiedschrijvers, die over de ontdekking van Amerika en het eerste leven aldaar schreven en waarin de genoemde beschuldiging van Las Casas voorkomt, hebben allen geput uit dezelfde bron. Die bron is de geschiedschrijver Herrera, die vijf en dertig jaren na den dood van den beschuldigde, zijn *Historia de las Indias occidentales* uitgaf en als een feit boekte, dat Bartholomeus de las Casas in 1517 het voorstel deed, om Afrikanen naar Amerika als slaven over te brengen.

Op welk gezag die schrijver zich kon beroepen, wordt daarbij niet gezegd; zeker niet op tijdgenooten, vrienden en vijanden, van Las Casas evenmin als op de nog bestaande memoriën, die deze bij de Spaansche Regeering indiende en waarin niet gerept wordt van genoemd voorstel. Neemt men hierbij in aanmerking, dat, gelijk Gunailla in zijn *Histoire de l'Orénoque* zegt dat in het algemeen, de schrijvers, die de eerste tijden na de ontdekking van Amerika behandeld hebben, weinig geloof verdienen en dat in het bijzonder op de waarheidsliefde van Herrera door meerderen nog wordt afgedongen — dan zal geen onpartijdig beoordeel-aar der geschiedenis voetstoots een beschuldiging voor waar houden, die op zoo zwakken grond rust.

Mocht Las Casas echter het voorstel gedaan hebben — wat niet bewezen is — toch kan er geen spraak zijn van schuld in den edelen strijder voor het goede recht, wijl hij handelde volgens de ware leer en de rechtsbegrippen van zijn tijd. En

nimmer kan door zijn handeling een smet geworpen worden op de katholieke Kerk, die sedert Haar stichting door alle eeuwen heen 's menschen vrijheid heeft verdedigd en al haar kinderen met dezelfde liefde omvat.

„Het Katholicisme, zegt J. Balmes, heeft zijn zending, een werk van vrede en liefde, volmaakt vervuld. Zonder eenige onrechtvaardigheid en zonder groote rampen heeft het de ketenen verbroken, waarin een deel van het menschelijk geslacht zuchtte. Indien het Katholicisme eenigen tijd in Azië en in Afrika mocht heerschen, zou het eerlang in alle werelddelen de ketenen hebben verbrijzeld, doordien het dan ook de gruwelen en de ontwaarding zou doen verdwijnen, die het Mahomedanisme en de afgoderij in Azië en Afrika hebben gebracht en onderhouden.

Stellig treft het ons pijnlijk, nu het Christendom nog niet in alle landen al den noodigen invloed ter verbetering van den maatschappelijken en staatkundigen toestand der volken door verandering van denkbeelden en zeden heeft uitgeoefend. Maar indien men de oorzaken van het uitstellen van dit betreurenswaardig optreden zoekt, zal men ze stellig niet in de gedragingen van het Katholicisme vinden.

DE KERK EN HET ONDERWIJS.

Om op gemakkelijke wijze te weten, hoe de Kerk over het onderwijs denkt, kunnen wij teruggaan tot de middeleeuwen of onzen blik slaan ultra montes naar Rome, toen het nog onder de heerschappij van den Paus was. Wij zullen het eene en het andere doen.

In de middeleeuwen maakten de kinderen zonder onderscheid van

stand van eene en dezelfde school gebruik. Of het wenschelijk zou zijn, dat, volgens het verlangen der socialisten, ook nu de rijke en de arme kinderen op dezelfde banken zaten, laten wij thans in het midden. Zeker zouden de rijke kinderen en de arme meer goeds vinden dan zij dachten, zouden de armen menig vooroordeel tegen de rijken afleggen.

Nemen wij tot maatstaf, wat de schoolmeesters te Xanten, te Wesel en te Goch ontvingen. dan mogen wij zeggen, dat de onderwijzers goed gesalarieerd werden. Meinig hulp-onderwijzer, die met vrouw en kinderen leven moet van f 10 in de week, zou wel naar de donkere middeleeuwen terug willen.

Volgens voorschrift van het elfde algemeene Concilie in 1179 en het twaalfde in 1215 werd het onderwijs in de christelijke leer, het lezen, schrijven en rekenen kosteloos verstrekt.

Dat er scholen genoeg waren, en er voor het schoolbezoek nogal goed gezorgd werd, valt op te maken uit het gezegde van Luther, dat 't onder het Pausdom „zonder een groot wonder van God" onmogelijk was, dat een knaap goed lager onderwijs had.

Dat het middelbaar onderwijs in eere was, blijkt uit het feit, dat Zwolle het tot 800, Alkmaar tot 900, 's-Hertogenbosch tot 1200, Deventer tot meer dan 2000 leerlingen bracht.

Het universitair onderwijs bereikte een sinds niet-gekomen bloei. In 1340 waren aan de universiteit van Oxford 30.000 studenten, aan die van Praag meer dan 36.000. In Parijs, zegt Spaldin in zijn *History of the Church of God*, „overtrof het getal studenten dat der overige bewoners en Bologna telde het getal studenten, die de lessen volgden, bij tienduizenden.

Toer hende tabata spera coe ansia, ki noticia e coronel lo haja.

Esaki a saca su portefeulle, a bira su blatjnan, i a coeminza leza na boz haltoe es koe sigi.

Awé, dia 18 di Mei, diez-un or di merdia, mi a jega na Palermo. Na haf mi a toema un pober diabel pa carga mi pakkinan. Na camina e pobercito e sali herida coe un heroe pa imprudencia di un smid. Mi a logeer na hotel di Leon.

Boso ta tendé, e prisonjero a sclama jen di legria. Senjor huez, e coronel a papia lamantando di su lugar, si ta berdad, koe es asesinato, di cual e homber ta cusar, a socedé na dia 18 di Mei, mi mester declara, koe es homber aki na es dia tabata na Palermo, camina, manera mi journal ta moenstra, el a sali heridá mientra koe el a sirbi mi. I pasobra na mes ora é no por ta na palermo i na Centoabi huntoe, segun mi opinion é mester ta inocente.

Si, si é ta inocente, inocente toer hende a grita.

Si mi amigoe nan, mi ta inocente, e condenar a papia. Ma a sabi bien, koe Dios lo a haci un milagro, pa poné mi inocencia na luz.

Ta bon anto, e huez a papia solemna-mente, hibéle na prison atrobé i lo nos coeminza un instruccion nobo.

E manera golfnan di lamar ta dal contra baranca, toer e hendenan a boela na o lugar di excecucion. Den un mo-

FEUILLETON.

E CORONEL SANTA CRUZ.

E pader a jega cerca e huez i a papia francamente. Senjor, huez, e homber condenar ta pretendé, koe el a mirá un hende na banda di bo, koe por doena testimonio di su inocencia i scapa su vida. Mi ta hura bo anto na nomber di es Huez hustoe celestial, tendé es testigoe, pa bo no tin di doena cuenta, di a condena na mortoe un hende inocente.

I kende ta es testigoe anto, koe por doena prueba di inocencia di e condenado? huez a puntra.

Coronel santa Cruz! coronel santa Cruz! a grita esaki.

Ami? e coronel dici, mientra koe el a parcé masjar stranjar; ami, ta e testiga? Bo ta hera, sigur, pasobra maské bo ta conocé mi, manera mi ta tendé, ami no conocé bo total.

Senjor, bo ta conocé es hende, es huez a puntra tolemnemente na e coronel.

Mi no a miré nunca, e coronel a respondé riba un tono firme, despues koe el i mira e condenado coe toer atencion.

Mi a corda mescos, e huez dici coe toer autoridad propio na un hende di un puesto haltoe asina. Mi a corda mescos, koe tabata un trastoe, manera toer hende di e clase sá tin.

E condenado a bira bleek manera un

cadaver, ora el a tendé e huez papia asina. Esaki a doena senjal na bordugoe pa caba coe su trabao.

„Coronel!" e prisonjero a grita! coronel bo ta larga mi mata, mientra koe bo por scapa mi coe un palabra? Ai! mi ta pidi i mi ta suplica bo, permiti koe mi ta puntra bo un cos?"

Si, si, a grita henter e multitud, ta hustoe; nan mester permiti na e condenado di papia.

Senjor huez, e coronel dici, mi ta keré, koe bo mester tendé boz di pueblo; doena permit na e homber di papia. Si é tin idea di ganja nos, lo nos ripara unbé i lé biba dos tres minut mas.

Mi no por ninga esai, na bo Excelencia, ma keré mi, lo no bal la pena di scucha su pidimento.

I den toer su dignidad el a manda trecé e condenado dilanti di djé.

Nan a trecé, i e homber a para dilanti di huez temblando, i bleek di mortoe a tapa su cara.

Bam! Malbado, e huez dici, awor bo ta para dilanti su Excelencia, papia awor.

Senjor, e homber infeliz a coeminza papia, bo no ta corda bo, koe dia 18 di Mei, biniendo di Napels bo a baha na Palermo?

Mi no por bisa, koe mi a baha na Palermo juist ariba e dia koe bo ta jama, mi amigoe, ma ta sigur den es dianan ají mi tabata aja.

Senjor no ta corda e cargador di pakkinan koe a hiba bo bahulan den un

carosji chikito e na hotel de Leon, camina Senjor a logeer.

Di berde, mi a logeer den hotel de Leon, e coronel dici, mientra koe el a parcé stranjar di palabra di e condenado; ma mi a lubida henteramente cara di e cargador.

Esai por tá, e homber infeliz a sigi coe mas animo, ma es koe bo no por a lubida, tá koe juist ora nos a pasa winkel di smid, un hende a sali cargando un staaf largoe di heroe riba su scouwder; bo no ta corda koe el a dal mi coené na mi frenta, i koe aki su marca tai. Weita noema; i el a moenstra su frenta.

Di berde, bo ta papia berdad, bo tin rason, e coronel dici, awor mi ta corda henter es hechoe; mi ta recordé manera a socedé ajera.

I prueba tá, e condenado a sigi coe mas i mas speranza, prueba, koe bo ta un senjor bondadoso, tá, koe bo a doena mi dos lires, mas koe mi a pidi un sol noema.

E pruebanan ta henteramente conforme coe berdad, e coronel dici coe e huez, ma nos mester di mas prueba. Mi tin coestumber di nota cada dia den mi portefeulle es koe ta pasa mi na mi biaga. Lo ta liger anto di sabi, koe e condenar ta papia berdad, si mi ta buscaden mi noticianan.

O coronel, mi ta pidi bo, weita bo boeki un ratoe, e homber a sclama jen di entusiasmo, ami ta sigur koe mi ta papia berdad.

De Hervorming heeft dit alles hervormd. In Mei 1520 telde de Erfurter universiteit nog 311 studenten, in 1523 slechts 34 meer. In Rostock, waar jaarlijks 300 studenten ingeschreven werden, meldden er zich in 1526 slechts 15 aan. Zoo ging het met de universiteiten van Wittenberg, Leipzig, Basel, Weenen, Freiburg. In Heidelberg waren in 1525 meer leeraren dan studenten.

En wat het lager en het middelbaar onderwijs betreft, Luther (1524) klaagt: „Toen ik jong was, gold het spreekwoord: een scholier veronachtzamen is eene zware zonde. In de Duitsche landen laat men alom de scholen uitsterven.” In 1527 was in het district Wittenberg (145 parochiën en 100 filialen) nog eene school behouden gebleven. In Thüringen bestonden van de voormalige 187 scholen er nog negen.

De Hervormden hebben dus reden zich over de Hervorming te schamen, wij om ons op de Middeleeuwen te verheffen. Maar kunnen wij ook grootgaan op het onderwijs in Rome, toen het nog onder de macht des Pausen was?

Toen Rome eene bevolking had van 158,678 zielen, waren er 372 openbare scholen voor lager onderwijs met 482 meesters en 14,099 kinderen. Berlin, dat bijna eens zoo veel inwoners telde, had maar 264 scholen.

Rome had eene uiversiteit met 660 studenten. In het geheel waren er in de Kerkelijke Staten met twee en een half miljoen bewoners 7 universiteiten. Pruisen met veertien miljoen inwoners had er ook 7.

Dit zijn, zegt in zijne *Notes of a Traveller* de met-katholieke Samuel Laving, aan wien wij deze laatste cijfers ontleenen, aardige feiten, en aardig niet alleen, maar ook leerrijk bij den ophef, die gemaakt wordt over de zorg, welke de moderne Staat met zijn leerplicht en zijn schoolwag voor het onderwijs draagt.

Rome met zooveel kleiner bevolking telde 100 scholen meer dan Berlin met zooveel grooter bevolking. Voor dit feit moet heel wat humbug wijken.

(Centrum.)

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij gouvernements beschikking is bepaald, dat de quarantaine zal worden opgeheven voor schepen, personen en goederen, die na 5 November II. uit Hamburg of uit Frankrijk zijn vertrokken.

Op Woensdag 28 Dec. a. s. zal in de raadzaal van het raadhuis verkiezing van een lid ter vervanging van den heer Henry de Veer, die zijn ontslag als zoodanig genomen heeft.

De kiezers worden herinnerd, dat

mentoe na e cap e cabujanan koe tabata marra manoe di e prisonjero, nan a tmba e horca i e bordugoe mester a busca di scapa su curpa i liger p'e no ta matar coe piedra. Ma e coronel, nan a hibé na su hotel coe muziek i cancionnan.

Na Castra Giovanni tabata fiesta e dia. Tramerdia e coronel a bai, ta coe masjar trabao e por a haja un camina pa pasa coe su cabai. Hende a rondonele, gradiciele, gritando: Biba Coronel Santa Cruz! Toer hende a papia e dia tambe riba e homber koe a scapa felizmente di horca. Cada un kier a mirele, papia coene. Cada un kier a tende for di su boca e cuenta milagrosa, di manera koe ora anochi a cai noema el a haja sociego. El a probecha unbey di scuridat i a drenta un gangtje smal i scur; caba el a jega na porta di ciudad i a sali ketoe. Conforme el a pasa e murajanan voerbij el a coeminza corre di toer su forza i a disparce liget den seroenan.

Dia sigiente e huez a haja un carta di Luigi Lana, den cual e famoso captan di ladronnan a gradicie pa su urbanidad i benevolencia di doenele un lugar na banda di dje ora di execucion. „Coeminda masjar pa mi — asina el a sera su carta — bo padrina, maestro Gaitano, donjo di hotel *El gigante*.”

E coronel Santa Cruz, no tabata ningun otro anto koe Luigi Lana, spantoe di Castra, Giovanni i su alrederonnan.

FIN.

de stembriefjes kunnen worden ingeleverd van des morgens negen tot op het middaguur.

Heden ten half een uur werd met het stoomschip *Prins Willem III* het stoffelijk overblijfsel aangebracht van den Zeer Eerw. Heer V. JANSEN, in leven pastoor te San Willibrordo.

Plechtig werd het naar de kerk van den Allerh. Rozenkrans gedragen, waar onder toevloed eener groote menigte een solemneel Respons plaats had.

Morgen avond zal in diezelfde kerk een zielenlof gehouden worden, welke plechtigheid door Mgr. H. A. M. Joosten zal worden gedaan.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

J. N. Nelsen, bark Elze 2, Kuetina Lokw, Lusía Gosié, Sta Rosa, Jose Manuel Urrutia, Manuel Perez, Julia Pitur, Antolina Kogen.

NEDERLAND.

— De hr. Van Nunen, afgétreden afgevaardigde voor Zevenbergen, heeft vóór zijn vertrek naar Indië, afscheid genomen van de ambtenaren en beamtten van de Tweede Kamer. Hij is naar de Koloniën vertrokken met het voornemen, er een drietal jaren te verblijven.

— Men verzekert, dat de hr. Pierson druk bezig, en reeds ver gevorderd is met eene totale herziening der Wet op de personeele belasting, en zelfs het plan schijnt te hebben, een wetsvoorstel dienaangaande in te zenden, nog vóór de openbare behandeling der bedrijfsbelasting. Dit zou dan dienen, om beide ontwerpen in verband met elkander te kunnen beschouwen, om desgevorderd ze gelijk in te voeren.

— Naar men verneemt, heeft mr. A. J. M. Smits, lid der Staten te Oosterhout, verklaard, zich niet candidaat te stellen voor het lidmaatschap der Tweede Kamer in het district Zevenbergen.

— Dr. Lamping, sinds 24 jaren hoofdredacteur van de *N. Rott. Ct.*, zal met 1 Januari aanst. zijne betrekking nederleggen en vervangen worden door dr. J. Zaaijer, lid van de Tweede Kamer voor Leeuwarden, welk zijn mandaat als afgevaardigde zal neerleggen.

BUITENLAND.

Rome.—Z. H. de Paus heeft een telegram van rouwbeklag gezonden aan den heer Harrison, gewezen president der Vereenigde Staten, wegens het overlijden van zijne Echtgenoot, en een schrijven van gelukwensching aan het Koninklijke Paar van Griekenland, ter gelegenheid Zijner Gouden bruiloft, het laatste door bemiddeling van Mgr. Zaphinos, Aartsbischop van Athene.

— Het eerstvolgende Consistorie zal gehouden worden in den loop van December. Er zullen 8 Kardinalen benoemd worden, waarvan vier Italianen: mgr. Niscenae, Persico, Crietto en Galimberti. Ook zullen mgr. Vaszary, Primaat van Hongarije, en de Aartsbisschoppen van Tours en Rouaan het purper ontvangen.

— Het gouvernement van den Zuid-Amerikaanschen staat Columbia heeft aan Z. H. verzocht, den 12 October voortaan als een kerklijken feestdag te doen vieren, als herinnering aan de ontdekking van Amerika.

— Zaterdag 5 Nov. heeft de H. Vader den groothertog Sergius, broeder van den Czaar, in eene plechtige audiëntie ontvangen, die vrij geruimen tijd duurde. Het is te hopen, dat het tusschen die twee mannen gesprokene van invloed zal zijn op het lot der Kath. Kerk in Rusland en vooral in Polen. Groothertog Sergius had den 12n nog geen bezoek afgelegd bij de Italiaansche autoriteiten.

— De Paus en de Nuntius van Parijs hebben de onderhandeling verdaagd in de benoeming der Bisschoppen voor Frankrijk. De Paus wil de houding der Fransche regeering zien bij de begrotings-discussie over den Eeredienst, en wat daarmee in verband staat.

— De Romeinsche politie heeft de krans verwijderd, dien de katholieke

kring gelegd had op het gedenkteken te Mentana, ter eere der gesnevelde pauselijke soldaten. De katholieke pers protesteert daartegen, wijl den anti-katholieken ook vrijheid wordt gelaten, de helden der revolutie te huldigen.

— Het Vaticaan ontkent stappen gedaan te hebben, om met den inhoud van het Drievoudig Verbond bekend te worden; want het kent dien reeds.

— Toen op 12 October de 400e verjaardag van de ontdekking van Amerika werd herdacht, ontving paus Leo XIII uit de Zuid-Amerikaansche republiek Chili het verzoek, door zijne machtige voorspraak van den President der republiek te verkrijgen, dat aan de gevangenen kwijtschelding of verlichting van straf zou worden verleend. Het behaagde paus Leo XIII, aan die smeekbede te voldoen. Z. H. deed door den Staatssecretaris een schrijven aan den President van Chili richten. Onder dagteekening 30 October is daarop geantwoord. De regeering van Chili nam het pauselijke verzoek dadelijk in gunstige overweging, en benoemde eene commissie, om in alle gevangeniszen van de Republiek een onderzoek in te stellen, en daarna de Regeering eene lijst der te benadigen gevangenen aan te bieden.

Italië.— De Koning heeft 20,000 lire geschonken voor de noodlijdenden, ten gevolge van de jongste stormen op Sardinië.

— Te Milaan is de Israëliet, Mozes Loria gestorven, welke zijn geheele vermogen, 25 miljoen, aan de stad geschonken heeft, onder voorwaarde dat zij eene inrichting zal openen, waar werklozen werk kunnen vinden. Wanneer die inrichting niet in 1893 zal zijn geopend, komt de erfenis aan Turijn ten goede.

— Van de meeste der gehouden verkiezingen is thans de uitslag bekend: 325 ministerieelen, 101 oppositie-mannen, 54 radicalen: er moeten 61 herstemmingen plaats hebben. Weinig meer dan een vierde van de ingeschreven kiezers hebben aan de stemming deel genomen, zoodat de nieuwe Kamer door eene kleine minderheid gekozen is. Het ministerie Giolitti heeft eene groote meerderheid bekomen.

Frankrijk.— De mijnwerkers van Carmaux, die, zooals gemeld is, bij hun werkstaking tot een hevig oproer waren overgeslagen, en aan wien na hun veroordeeling genade is verleend, zijn, te dier plaatse aangekomen, als het ware in triomf binnen gehaald. Rondom den geheelen omtrek van het station waren hoopen mannen, vrouwen en kinderen geschaard, de „Carmagnole” zingende. Bloemruikers werden uitgereikt aan de weer binnengekomen gasten, welke allen gedekt waren met de roode muts. Het eerste bezoek werd aan de syndicale kamer gebracht, waar den nieuw aangekomenen weer ovatiën wachtten. Kleine meisjes, gekleed in het rood, kwamen hen begroeten. Toen dit alles geëindigd was, begaven de vrijgelaten mijnwerkers, gevolgd door een grooten stoet, zich naar eene herberg, waar gedronken en braaf geklonken werd; op den weg werd rood Bengaalsch vuur onstoken. „Leve de sociale revolutie!” was de kreet, onder welken men uiteen ging.

Duitschland.— *The World* verhaalt, dat keizer Wilhelm, ten spijt van zijne vele goede eigenschappen, zeer verspillend is. Bij vele Berlijnsche winkeliers staat hij in het krijt; bij een zelfs voor 800,000 mark. De Keizerin, welke vroeger zeer eenvoudig was, is dit, nadat zij Keizerin werd, niet meer. Mantels en japonnen draagt zij slechts eenmaal, en toch moet alles, van de beste hoedanigheid zijn. Verleden jaar heeft keizerin Frederik haar zoon nog met 1½ million mark bijgesprongen.

— Naar de *Germania* uit de beste bron verneemt, staat de verheffing van mgr. Kremetz, Aartsbischop van Keulen, tot Kardinaal thans vast. Het is echter nog onzeker, of die verheffing reeds in het met Kerstmis te houden Consistorie, of in het volgende jaar, wanneer de Prelaat

zijn zilveren bisschops-jubilé viert, zal plaats vinden.

— Eenige officieuze artikelen in het *Militair Wochenblatt* over de ahangige legerwet hebben groot opzien gewekt. Daarin wordt ter verdediging der militaire voorstellen van Caprivi, gezegd, dat de tegenwoordige toestand van het leger niet voldoende en de landweer minder waard is. In den oorlog met Frankrijk zou de laatste meermalen getoond hebben in hare taak te kort te zijn geschooten. Deze artikelen vinden ernstige tegenspraak in de bladen van verschillende partijen. Zij waarschuwen de Regeering ernstig tegen zulk eene bedenkelijke bewijsvoering, omdat daarvoor het vertrouwen in het leger wordt geschokt, en een buitenlandse tegenstander daardoor aangeemoedigd wordt. Daarbij wijst men op vroegere redevoeringen van Bismarck en van Caprivi over de vorige legervoorstellen, wier waarde des tijds gezocht werd in meerdere gebruikmaking van de landweer. De *Nat. Z.* zegt: „Zulk een tegenspraak binnen enkele jaren in zaken van zulk groot gewicht, doet vragen of het vertrouwen in de leidende personen nog zal kunnen dienen bij het nemen van beslissingen op staatkundig terrein.” Zeker is het, dat al dat gewrijf geschrijf de legerwet meer kwaad dan goed zal doen.

Engeland.— Te Manchester is eene groote bijeenkomst van kooplieden gehouden, waar besloten werd, de Regeering uit te noodigen, op het aanstaand internationaal Munt-congres den dubbelen standaard voor te staan.

— De Londensche bladen verhalen, dat eene groote en plechtige processie in de hoofdstad heeft plaats gehad op den dag, dat de katholieke Kerk het feest van den H. Koning Eduard viert. Eene groote menigte katholieken hebben er aan deel genomen: zij waren uit verschillende deelen van het land samengekomen, om voor de overblijfselen van den grooten nationalen Heilige te bidden, wiens graf zich in de Westminster abdij bevindt. Na de Pontificale Miss, door mgr. Vaughan gecelebreerd in de kerk der HH. Petrus en Paulus bij het Buckingham-paleis, werd de processie opgesteld. Men merkte in de geleiden op, o. a. den Hertog van Norfolk en het laatst verscheen mgr. Vaughan. De processie toog door zeer volkrijke straten naar de abdij van Westminster, waar de plechtigheid der reliquie-veroering plaats had. Geen enkel incident had plaats op den doortocht der processie.

— De bekeering van lord Donington tot het Katholicisme heeft, naar de engelsche bladen melden, sensatie verwekt. Evenals vele andere families uit Lancashire, is het gezin van den nieuwen bekeerde altijd aan den katholieken godsdienst getrouw gebleven sedert de hervorming, toen voor een 60 jaren, wijlen de heer Clifton, alsdan hoofd van de familie, de Anglikaansche belijdenis aannam en wilde, dat zijne kinderen als protestant zouden worden opgevoed. De oudste zuster van lord Donington was in de schoot der Katholieke Kerk terug gekeerd veel jaren vóór zij Hertogin van Norfolk werd. Lady L. Clifton en lady Butler-Bowden, nichten van den heer Clifton, zijn eveneens tot het geloof harer vaders weergekeerd. Lord Donington is een der rijkste pairs van Engeland. Zijn zoon en zijn erfgenaam, de markies Loudoun, was reeds katholiek vóór de bekeering zijns vaders, hetgeen dezen terugkeert in den schoot der Kerk nog belangrijker maakt.

— Miss Maud Gonne deelt mede, dat zij een bezoek heeft gebracht aan eenige politieke veroordeelden, die in de Iersche gevangeniszen zuchten. Zij hangt een somber tafereel op van hetgeen zij daar heeft aanschouwd. Sommige gevangenen waren krankzinnig geworden; terwijl anderen ten prooi waren aan de grootste moedeloosheid. Kortom in ze gevangeniszen heerscht een toestand, als in de Siberische ballingvarden, waarover de Engelschen zich zoo dikwerf verontwaardigd toonen. Natuurlijk zal van het tegenwoordige ministerie, terstond na de ope-

ning van het Parlement, worden gevraagd, de politieke veroordeelden op vrije voeten te stellen, of althans hun straf te verminderen. Gladstone zal aan dezen eisch niet kunnen ont-komen, en er waarschijnlijk wel aan willen toegeven.

—In het begin van November vierde de Aartsbisschop van Glasgow (Schotland) zijn gouden Priesterfeest, waarbij vooral opmerkelijk was de hulde, bij die gelegenheid door de Israëlieten der stad aan den Prelaat gebracht. Eene deputatie uit hun midden bood, namens al hare geloofsgenooten in Glasgow, den Aartsbisschop zijn in olieverf geschilderd levensgroot portret aan, waarbij een adres was gevoegd, waarin wordt gezegd, dat de Kerkvoogd altijd door-drongen was van den geest der echte menschenliefde, en steeds bereid, elke goede zaak te bevorderen, zonder aanzien van persoon of confessie.

Spanje.—De terugkeer der Koningin-Regentes en den kleinen Koning na het bijwonen der Columbusfeesten regelrecht van Sevilla naar Madrid, zonder eenig oponthoud te Granada, waar sinds verscheidene dagen alles voor eene feestelijke ont-vangst gereed was, heeft in laatstge-noemde stad zulk eene hooggaande volksverontwaardiging gewekt, dat ernstige ongeregeldeheden hebben plaats gehad. Zoodra de koninklijke trein Granada gepasseerd was, zon-der dat de pas herstelde Koning aan het volk vertoond was, liep het ge-peupel te hoop, stak de eerepoorten in brand en begon met steenen te werpen, nu en dan den kreet „leve de republiek!”

aanheffende. De gendarmerie mocht er slechts met veel moeite, en eerst nadat verscheidene personen gear-resteerd en eenige verwond waren, in slagen, de tierende menigte uiteen te drijven en de orde eeniger mate te herstellen. Te vergeefs werd ver-zekerd, dat de rechtstreekse terug-keer naar Madrid enkel op dringen-den raad der geneesheeren was ge-schied, die voor den Koning eene weder-instorting zijner pas geweken ongesteldheid vreesden. Het volk verstond geen rede en beschuldigde den burgemeester, zoowel als de mi-nister, van medeplichtigheid aan de krenking der bevolking van Granada. Drie ministers zouden overkomen, om bij de voorgenomen feestlijkheden den Koning en de Regentes te vertegenwoordigen, maar zij bleven wijselijk weg. In stede van feestvie-ren, werd de staat van beleg afge-kondigd, en heeft de burgemeester zijn ontslag genomen. Het volk heeft zelf de standbeelden van Columbus en koningin Isabella onthuld, wat volgens het oorspronkelijk feestpro-gramma door koningin Christina zou geschied zijn. Te Madrid werden de Koningin-Regentes en het Koninkje, dat nog wat bleek zag, recht harte-lijk ontvangen.

—De jonge Koning, welke met het Hof te Sevilla vertoefde, waar hij ziek werd, is den 3 Nov. voor het eerts reden. Hij is de zoon van wijlen Alfonso XII, welke op jeugdigen leeftijd aan de tering gestorven is, en heeft ook een bijzonder zwak ge-stel. Bovendien eischt de spaansche etiquette van de Vorsten zooveel op-offering en inspanning, dat krach-tige mannen er onder lijden. Geen wonder dat dit koninkje, dat weken lang van het eene einde van Spanje naar het andere trok, van San Se-bastian naar Sevilla; te Cadix de vreemde admiralen ontving en deel nam aan feestmalen, zelfs aan fes-tiviteiten tot laat in den nacht, er ziek van viel. Een Spaansch blad re-kent uit, dat op één dag 3600 ka-nonschoten in de onmiddellijke na-bijheid van het koningskind zijn af-gevuurd. Van dit alles was eene uitputting het gevolg, die niet zonder gevaar was. Gelukkig heeft de rust hem de gezondheid hergeven.

Oostenrijk.—Het ontslag van het Hongaarsche kabinet is door kei-zer Frans-Jozef aangenomen. Sza-pary treedt definitief af en wordt niet met het vormen van een nieuw kabi-net belast. De Keizer ontbood Tisza.

—Door eene commissie wordt eene herziening van het strafwetboek voorbereid, waarvoor onderscheidene bijeenkomsten der commissie-leden

noodig waren. In eene der laatste vergaderingen werd art. 107 van het strafwetboek behandeld, waarin de verschillende straffen werden opge-somd, waarmede degenen worden be-dreigd, die door daden, geschriften of redevoeringen de „vreemde Sou-vereinen” beledigen. Een der com-missie-leden, dr. Kopp, deed om ver-schillende redenen het voorstel, die woorden te vervangen door „het Hoofd van een vreemden staat.” Maar de directeur van het departement van Justitie, welke in de commissie het gouvernement vertegenwoordigt, verzette zich hiertegen formeel, en in zijne redeneering verdienen vooral de volgende woorden de aandacht:

„Wanneer wij in de Wet enkel de woorden „hoofd van een vreemden staat” schreven,” zeide hij, „zou het niet mogelijk zijn, de beledig-ingen tegen den soevereinen Opper-herder, die thans, volgens den stren-gen zin des woords, niet meer het Hoofd van een Staat is, te straffen.” De liberalen in de commissie waren niet weinig ontstemd over deze open-lijke erkenning van de koninklijke soevereiniteit des Pausen, en een hunner wilde nu de volgende lezing geven: „het hoofd van een vreemden staat en het Hoofd der Kath. Kerk.” Onder het voorwendsel van eerbied te betuigen aan den H. Vader, wilde men te gelijk uitdrukken, dat men zijne aanspraken op het wereldlijk gebied niet erkent. De afgevaardig-de Schorn ontmaskerde het doel, dat nagestreefd werd. „Het voorstel,” zeide hij, „maakt een onderscheid, dat ik niet kan aanvaarden, omdat daardoor de Paus alleen wordt er-kend als hoofd der Katholieke Kerk en niet als een buitenlandsch sou-verein. De Roomsche Opperherder is evenwel niet slechts de Vader der katholieken, maar ook een waarachtig Souverein, evenzeer als zij, welke op troonen gezeten zijn en dat ook na de bres der Porte Pia. Millioenen katholieken betreuren de heil-igschennende daden van 20 Septem-ber 1870, en weigeren de faits ac-complis te erkennen, die den H. Stoel beroofden. Het is dus niet pas-send, dat wij in het Oostenrijksche strafwetboek den tegenwoordigen staat van zaken erkennen en aan den Paus het soevereine eerbewijs onthouden.” De commissie nam het voorstel van den heer Schorn aan, door den tekst der paragraaf vast te stellen, zooals het gouvernement dien verlangde. Hieruit blijkt dus, dat de Oostenrijksche regering den Paus-Koning erkent, wat vooral van beteekenis is wanneer men denkt aan de politieke vriendschapsbanden, die tusschen Oostenrijk en Italië be-staan.

Turkije kreeg andermaal van Rusland een vermanenden ribbestoot. In eene nieuwe nota is aangedron-gen op spoedig betaling van vier mil-lioen, die Turkije nog schuldig is, als schadeloosstelling aan Russische onderdanen voor tijdens den laatsten oorlog geleden verliezen.

—De Russische gezant, Nelidoff, ontving last, van den Sultan te ei-schen, dat het Rusland te allen tijde vrij zal staan, oorlogsmateriaal en ammunitie door de Dardanellen te zenden. De Sultan zit hiermede zeer verlegen, en weet niet wat te an-twoorden. Waarschijnlijk zal Z. M. zich wenden tot den gezant van een eene of andere bevriende Mogendheid.

Denemarken.—Voor het eerst, sinds de Hervorming, is Scandinavië weder in het bezit van een katho-lieken bisschop. De Prelaat, welke voor de Scandinavische konink-rijken aangesteld is en te Kopenha-gen zal resideeren, is Duitscher van geboorte, maar hij bewoont Denemar-ken sinds 22 jaren. Mgr. Joh. Van Euch ontving den 3 September de bis-schopswijdig door de handen van den Bisschop van Osnabrück en keerde 20 October naar Kopenhagen terug. Z. D. H. werd aan het station ontvan-gen. In een langen optocht begaf zich de stoet naar de St. Angarskerk. Mgr. werd in het voorportaal met het plu-viale bekleed; de kostbare mijter, een geschenk der geestelijkheid, werd hem op het hoofd gezet, en de pracht-volle bisschopsstaf, een geschenk der gemeente, hem in de hand gegeven. Met een „Te Deum” werd deze merk-

waardige en historische plechtigheid besloten. Zondag droeg de Bissc zijne eerst pontificale Mis aan God op, na afloop waarvan hem eene aan-zienlijke gift in goud, namens de ka-tholieken van Denemarken, werd ter hand gesteld. Op 13 November zal de Bisschop de tweede kath. kerk van Kopenhagen, de Rozenkranskerk, plechtig inwijden.

Rusland.—De Regeering moet voornemens zijn te bepalen, dat Is-raëlieten geen rechtsgeleerde prac-tijk meer mogen uitoefenen. De medische faculteit zal dan de eenige zijn, die nog voor Israëlietische stu-denten open staat.

—De minister van Justitie heeft den raad van State de invoeren van verscherpte strafbepalingen tegen het duël voorgesteld. Duëls zonder onbloedigen afloop zullen volgens zijn plan met een half jaar gevangenis voor beide partijen gestraft worden; op duëls met verwondingen staat 8 jaren; op die met doodlijken afloop 6 jaren voor den overlevende. Ook de opstokers tot, en getuigen bij duëls zullen met straffen van anderhalve à 3 maanden en boeten van 5 tot 100 roebels gestraft worden.

Amerika.—Den 16 November zal te New-York, onder leiding van mgr. Satolli, Pauselijk Legaat, wel-ke ter gelegenheid van het Colum-bus-feest in Amerika den H. Vader vertegenwoordigt, eene bijeenkomst van alle katholieke Aartsbisschop-pen uit de Vereenigde Staten plaats hebben. Men vermoedt, dat er on-derwijs-vraag het hoofdpunt van de bespreking zal zijn.

—Den 2 Juni l. werd op het eiland Jamaica, op het paradeplein der hoofdstad Kingston, een standbeeld onthuld voor pater Jozef Dupont, een Jesuït uit Savoye, ter erkenning van de diensten, die zijn vrucht-baar apostolaat als missionaris aan de beschaving en den godsdienst had-den bewezen. De onthullings-plech-tigheid ging met onbeschrijflijk en-thousiasme gepaard. Redevoeringen werden gehouden door kolonel Ward, den hr. Campbell en burge-meester O’Gildie, door den Angli-caanschen rector Downer, den Israë-lietischen godsdienst-leeraar George Levy en door mgr. Gordon. Bisschop van Kingston. Het standbeeld van den Missionaris is 16 voet hoog en geeft de trekken van pater Dupont uitstekend weer.

VERSCHEIDENHEDEN.

Een Professor in het gasthuis onder-vraagt een ziek moedertje, dat een lang relaas geeft van hare ziekte, waaruit de professor besluit, dat zij aan Malaria (moeraskoorts) lijdt; hij keert zich tot zijn studenten en zegt: — ’t Is Malaria, heeren.

Het vrouwtje (boos): Wat zegt ie, is ’t maar larie? Ik wou dat gij zelf eens zoo’n koorts had.

Zekere Clifford Calverly is op een 910 M. langen kabel van ijzerdraad in ruim zes minuten over den Niagara-waterval gelopen, d. i. in vier minuten minder dan de laatste, die het waagstuk ver-richtte: de Londensch photograaf Dixon.

NOTICIANAN DI CABEL.

New-York, 26.—Gen: Dodds ta telegrafía koe negociacionnan coe Behanzin a ser kibrá dia 15: su manecé trópanan francés a marchá riba Abomey.

Behanzin a retirá después di a incendiá su palacionan. Manera e despacho di ayera ta bisá, Abomey a ser ocupá pa ejército francés.

E comisión investigadora di Canal di Panamá a ser completá coe elec-ción di 7 miembro.

Conde Caprivi dici, den e discurso den Reichstag tocanti e lei militar, koe Alemania lo no provocá ni evita guerra.

Dieta sueca a votá un lei pa reor-ganizá ejército.

Den un nota pasá na China, conde Roseberry ta bisá, koe e imperio a vio-lá e tratado coe Inglaterra, prohibien-do, sin derecho, barcoenan inglés e pase di Shangai pa Matson. China a contestá koe pa motivo dje decreto di Estados Unidos, excluyendo chino-nan fo di su territorio, e tratado, en-

tre nan a ser violá, i p’esai Inglate-rra a keda privá di ventájanan dje tratado di 1880.

New-York, 26.—Nan ta anun-ciá fo di París koe e comité di Canal di Panamá a principiá su trabaonan. E promer testigonan yamá tabata señores Delahaye i Loubet.

Na Dahomey, rei Behanzin a huf bai den regionnan impenetrable, Awé conceho general di Guadelou-pe a habri su sesionnan.

E promer ministro di Canadá, John Abbott, a presentá su dimisión.

Conde Roseberry a ser condecorá coe orden di Jarretera.

París.—Nan ta anunciá morto di coronel Lichtenstein, gefe di cas militar di presidente di república francés.

Gen: Dodds a telegrafía koe des-pués di huida di Behanzin, su parti-darionan ta completamente derrotá.

España i Dinamarca a firma un tratado pa poné un tarifa minimá pa produccionan di Cuba i Porto Rico.

Mr. John Abott, e promer ministro di Canadá koe a toemá su dimisión, a ser reemplazá pa Mr. John Thomson.

Parlamento inglés lo reiní dia 26 Enero 1893.

París, 30 Nov.—Na consecuen-cia di un votacion den Cámara di diputadonan, koe a nenga un or-den di dia di gabinete, coe 304 voto contra 219, ministerio Loubet a pre-sentá su dimisión.

Mr. Loubet a oponéle pa presidente di Cámara haci oración fúnebre pa barón Reinach, implicá den asúnto-nan di Panamá.

Mr. Loubet dici coe barón Reinach a matá su curpa pa él salva dje per-quisicionnan judicial. Mr. Ricard, diputado a contestá koe doctornan ta atribuí morto di Mr. Reinach na causanan natural, i Cámara a aceptá e mocion.

Gen: Dodds a establecé otro gobier-no, na Dahomey i el tin intención di haci Whydah un porta francés.

Nan ta anunciá morto di cardenal Lavigerie.

Sr. San Lori, ministro di marina na Italia, a moeri.

Courantnan inglés ta publicá un telegrama di New-York Herald, koe ta bisá, koe e cuestión di frontera venezolana a ser renová bao di otro base, i koe Inglaterra lo devolvé e terrenonan na disputa na cambio di privilegionnan di navegación den Orinoco.

París, 30 Nov.—Presidente di república a encargá Mr. Brisson di formá un gabinete nobo.

Fô di Washington nan ta anunciá morto di Dr. Scott, cuñado di presi-dent Harrison.

Truth, periódico di Londres, ta bi-sá koe matrimonio di principe George di Wales coe princesa May lo ser celebrá después koe cumpli un anja di morto di duque di Clarence.

Elección di Mr. Platon, conservati-vo, ta declará nulo.

Conceho di guerra ta ocupá awor coe e asunto contra e oficialnan dje barcoe di guerra inglés „Howe.”

ADVERTENTIËN.

Tengo el gusto de avisar al co-mercio, á los capitanes de Bu-que y al comercio en general que he trasladado la oficina de la A-gencia Comercial de los EE. UU. de Venezuela, al piso bajo de mi casa de habitación en Scharló al pie del puente.

Curazao 28 de Novbre. de 1892.

El Agente Comercial,
RAFAEL BETHENCOURT.

JENEVER en CURACAO LIKEUR.

van het beroemde merk *Ooije-vaar* uit de fabriek van J. H. Henkes, Delftshaven, verkrijg-baar of steeds voorhanden bij den ondergeteekende, tegen zeer matigen prijs.

Curacao, den 5n Novbr 1892.

C. SPROCK Cz.

GEBROEDERS MARGRY EN SNICKERS.
NEDERLAND ROTTERDAM.

Groot atelier van alle soorten van marmer-, steen-, koper-, ijzer- en houtwerken.

Specialiteit in alle soorten van monumenten.

Op aanvraag worden teekeningen gratis toegezonden.

De prijzen zoo redelijk mogelijk.

De verzending der stukken naar Curaçao geschiedt in goede verpakking, verzekerd, en vrij van alle onkosten.

BOTICA DEL CARMEN

ta ofrecé di venta:
St. Rafael
na kaha i na fleisjje

Eau de Vichy marká Hopital }
" " " " Celestin }
" " " " Grille }
" " " " Chomel }

Di mihó calidad di snaar di fió i kitara.

Diferente sorto di medicina patentá di Grimault & Co. Paris, como:

Pambotane, Apioline, Capsules Genevriev, Pilules purgatives Dr. Casenave, Pilules anthiherpetiques, Fruit Julien, Elixir Baudry, Sirop de Dusourd, Sirop de quina ferrigineux, Pate laitue, Vin de Pepsin.

Diferente sorto di medicina patentá frescoe recibí, masjá solicitá aki, como:

Peptonat de Fer Robin, Vin d'Hémoglobine Soluble de Dr. Deschiens.

Diferente sorto di cos doesji, como:

Kandysuiker korá, blanco i gel, Chuculati koe crema, Dader koe crema, Gom-bonbons grandi di toer coló,

Diferente sorto di esencia pa traha "puddings" i koeki.

Aparato pa boeta Puier contra insecto.

Cacao coe marka Blooker & Bendorp.

BINJA CORRA, como:
Leognan na fleisjje hinter i mitar St. Emilion na fleisjje hinter i mitar i na damazjan.

BINJA BLANCOCOE como:
Hochheimer, Niersteiner, Brauneberger, Zeltinger Mosel, Deutsche champagne.

BINJA DOESJI como:
Tokayer, Malaga i tambe un gran surtido di binja medicinal como:

Vin de Bugeaud, Vin quina au Malaga, Vin quina au Malaga ferrugineux, Vin de Peptone, etc. etc.

Hochstetter maagbitter. Thee di Souchon.

Sodawater.

Milk cream.

i diferente sorto di habon medicinal.

"MIDE TRES MIL MILLAS DE LARGO."

ALUDIMOS al gran río Mississippi en la América. Por centenares de millas de su curso sus aguas están amarillas á causa de la tierra que la corriente rápida ha arrastrado de sus orillas. Probablemente tiene siempre en movimiento el Mis-

issippi tierra bastante de la que podrían producirse más de una rica hacienda, por más que la cantidad sea por supuesto mayor en épocas de inundaciones. Así es para beberse, y aun para emplearse para lavar, las aguas del Mississippi deben antes purificarse.

Lo mismo sucede con toda otra cosa que ya por apariencia ó utilidad es apartada de su índole. Por ejemplo, la sangre de nuestro cuerpo es como un río. Desde el corazón hasta las extremidades es de color vivo rojo, pero á su regreso por las venas es oscura y pesada. La razón de esto es que cuando sale del corazón acaba de ser purificada y cuando vuelve está cargada de toda clase de materias de desecho que ha recogido durante su viaje. En otras palabras, la sangre, que es solamente alimento digerido completamente, lleva la vida en su corriente roja y trae la enfermedad y muerte en la oscura.

Hablando de su propia condición hace unos seis años, cierta señora escribe que su piel se puso gradualmente amarilla y luego de color de azafrán. Juntamente con este experimentaba varios síntomas de enfermedad. Se sentía más ó menos dolor en los costados y dificultad considerable en respirar. Su apetito, antes bueno, empezó á faltarle, y después de comer relativamente poco, la región del estómago se encontraba muy afectada. Había una correspondiente pérdida de energía tanto de la mente como del cuerpo, y se sentía cansada, lánguida y endeble.

Ahora bien debemos observar que en caso de fatiga natural ocasionada por el trabajo ó otro esfuerzo, el reposo es un remedio que no falla. El sueño y el descanso renuevan nuestras fuerzas, pero hay una clase de fatiga que el descanso no alivia, y para la cual el Angel del sueño no trae cura en sus alas. ¿Qué vil artimaña es esta?

Añade dicha señora lo siguiente:—

"Guardé cama finalmente y me visitó un médico, el cual dijo que mi hígado estaba afectado y que yo tenía la ictericia. Me dió medicinas pero no teniendo estas ningún buen éxito, me aconsejó fuese al hospital. Como yo me opusiera á esto, dijo que podría probar un cambio de aire y ver lo que este cambio hacía. En vista de esto abandoné mi colocación, y me fui á mi casa en Fairford, en Gloucestershire.

"No hallando mejora alguna con este cambio, consulté otro médico, el cual me asistió algún tiempo, pero mi salud no mejoraba. Apesar de todo lo que hice no me era posible recuperar jamás mi salud. Luchando entre el sentimiento, el temor y la esperanza, llevé esta existencia hasta Julio, 1890, cuando una conocida me recomendó probase el Jarabe de la Madre Seigel. En efecto, quedé impresionada de tal modo de lo que se decía con respecto á esta medicina que mandé á mi sobrina á una distancia de cuatro millas para que me comprase una botella. Después de consumir el contenido me sentí mejor. Parecía que un peso se me había quitado de sobre el pecho, mi paladar para alimentos volvió, y gradualmente me encontré en todos conceptos más fuerte. Terminaré diciendo que después de haber agotado dos botellas más del Jarabe pude volver á Birmingham completamente curada, y desde entonces no he tenido indicios de mi dolencia. Es solo justo mencione que hoy me encuentro mejor que lo que he estado durante muchos años, y si hubiese conocido antes el Jarabe de la Madre Seigel hubiera podido evitarme un buen porque de subrimientos y miseria que me entristeció el recordar."

La Señora á que nos referimos es la Señorita Da. Sarah Hawkes del "Lion Inn," Longmore Street, Birmingham, Inglaterra. Ese color amarillo ó de azafrán de la sangre fué motivado por la falta del hígado en secretar ó retirar la bilis de la sangre. Habiendo permanecido esta en la sangre fué conducida á todas partes del cuerpo, y necesariamente se dejaba ver al través de la piel, el matiz pálido que menciona.

Sírvanse comprender que la bilis útil para ayudar y mover los intestinos es un veneno cuando se encuentra en la sangre. Toda enfermedad biliosa en todas sus formas es un síntoma de indigestión y dispepsia, el origen de la mayoría de nuestros dolores y enfermedades.

No es nada nuevo decir que el buen éxito del Jarabe de la Madre Seigel

en reanimar la digestión adormecida, estimular el hígado y purificar así la sangre, le da preferencia sobre toda otra medicina como cosa de toda confianza cuando el empleo de las drogas ordinarias no ha dado resultado satisfactorio.

La sangre encierra en sí el secreto de lo vida, y este remedio conserva ese río color de rubí, claro é impio. 3

LUZ DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,
NEW YORK.

Libro de Explosión, Humo y Mal Olor.

— De Venta Por —

Las Ferreterías y Almacenes de Viveros.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1-92.	Caracas.	Venezuel.	Philadelphia	Caracas.	Venezuela.	Philadelphia
Vertrekt van NEW YORK....	Nov. 2	Nov. 12	Nov. 23	Dic. 3	Dic. 14	Dic. 24
Komt aan te CURAÇAO	" 8	" 18	" 29	" 9	" 20	" 30
Vertrekt van	" 9	" 19	" 30	" 10	" 21	" 31
Komt aan te PTO. CABELLO ..	" 10	" 20	Dic. 1	" 11	" 22	Enro. 1
Vertrekt van	" 11	" 21	" 2	" 12	" 23	" 2
Komt aan te LA GUAYRA..	" 12	" 22	" 3	" 13	" 24	" 3
Vertrekt van	" 13	" 23	" 4	" 14	" 25	" 4
Komt aan te PTO. CABELLO ..	" 14	" 24	" 5	" 15	" 26	" 5
Vertrekt van	" 15	" 25	" 6	" 16	" 27	" 6
Komt aan te CURAÇAO	" 16	" 26	" 7	" 17	" 28	" 7
Vertrekt van	" 17	" 27	" 8	" 18	" 29	" 8
Komt aan te LA GUAYRA ..	" 18	" 28	" 9	" 19	" 30	" 9
doet LA GUAYRA aan	" 19	" 29	" 10	" 20	" 31	" 10
om passagiers en Mails aan wal te zetten en in te nemen.	" 20	" 30	" 11	" 21	" 32	" 11
Komt aan te NEW-YORK..	" 25	Dec. 6	" 16	" 27	Enro. 6	" 17

Stoomschip Maracaibo.

Vertrekt van CURAÇAO.....	Nov. 19	Nov. 30	Dic. 10	Dic. 21	Dic. 36
Komt aan te MARACAIBO.....	" 20	Dic. 1	" 11	" 22	Enro. 1
Vertrekt van	" 21	" 2	" 12	" 23	" 2
Komt aan te CURAÇAO.....	" 22	" 3	" 13	" 24	" 3

De Stoomschepen van dese lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor dese vaart gebouwd en hebben seer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten.

PEPSINA DE HOGG

RECETADA POR EL CUERPO MÉDICO DESDE 1864
La PEPsINA titulada de HOGG, es cinco veces mas activa que la Pepsina amilacea.

1. PÍLDORAS DE PEPsINA PURA ACIDIFICADA.
Males de estómago, digestiones difíciles, gastralgia, etc.
2. PÍLDORAS DE PEPsINA EN XIERRO resaca de la XIERROGENA
Males digestivos de personas débiles y anémicas.
3. PÍLDORAS DE PEPsINA CON IODURO DE XIERRO.
Dispepsia complicada de linfatismo, de reumatismo, etc.
Estas píldoras son muy solubles en el estómago.

HOGG, 2, RUE CASTIGLIONE, PARIS y FARMACIAS.

ACEITE HOGG

HÍGADO FRESCO, BACALAO, NATURAL, MEDICINAL

El mejor que existe puesto que ha obtenido la mas alta recompensa en la Exposición Universal de Paris de 1889

Recetado desde 40 AÑOS en Francia, en Inglaterra, en España, en Portugal, en el Brazil y en todas las Repúblicas Hispano-Americanas, por los primeros médicos del mundo entero, contra las Enfermedades del Pecho, Tosa, Personas débiles, los Niños raquíticos, Hemorroides, Erupciones del cutis, etc.

Es mucho mas activo que las Emulsiones que contienen mitad de agua, y que los aceites blancos de Noruega, cuya espacion les hace perder una gran parte de sus propiedades curativas. Se vende solamente en frascos TRIANGULARES. — Exijase sobre la etiqueta el SELLO AZUL del Estado Francés. SOLO PROPIETARIO: HOGG, 2, rue Castiglione, PARIS, y EN TODAS LAS FARMACIAS.